CONCEPT

FRIESE ENERGIEVISIE

Wat betekent het voor Noardeast-Fryslân?

It Petear, 13 juni 2024

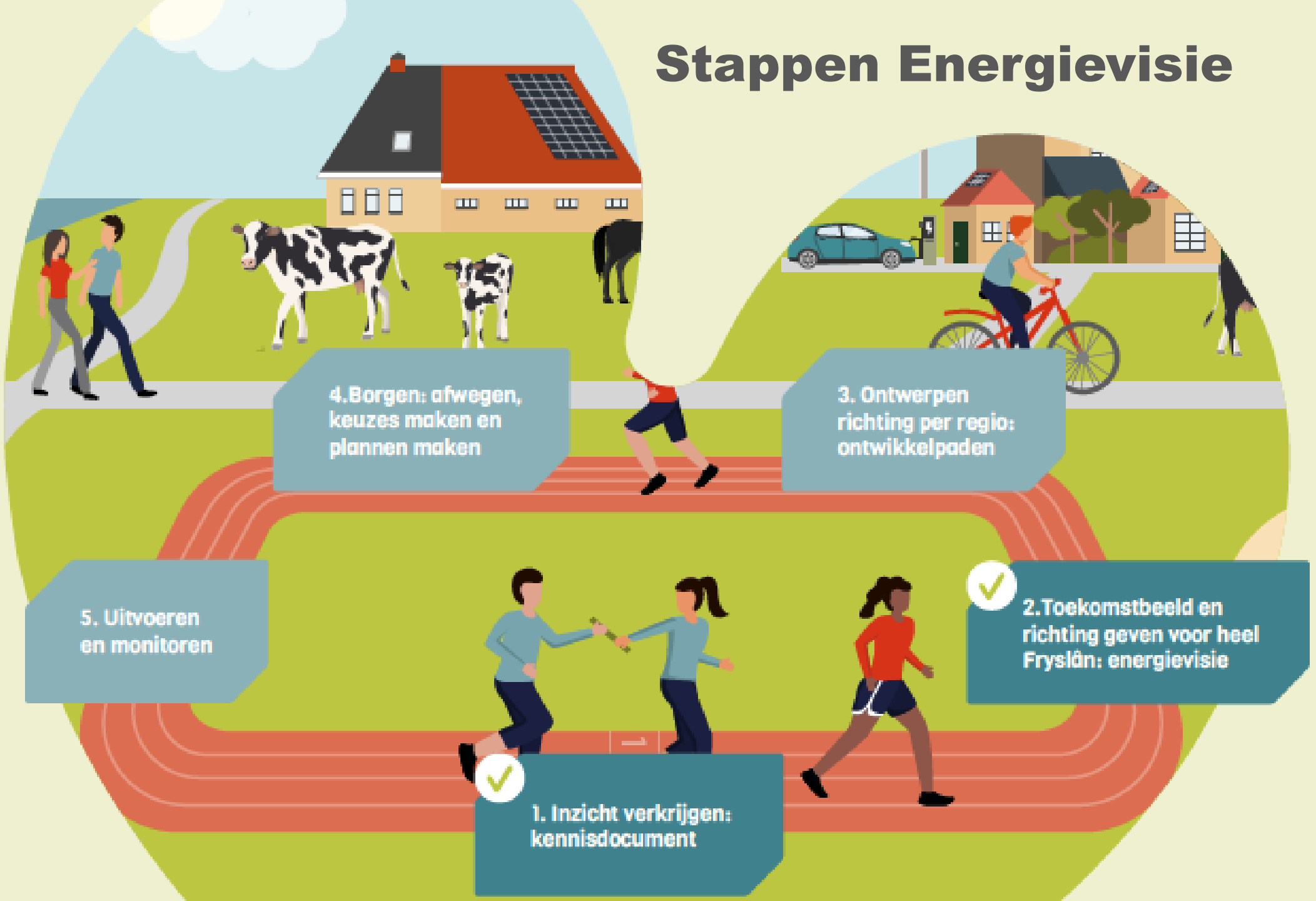
GEMEENTE NOARDEAST FRYSLÂN

Agenda It Petear

1. Inleiding	Wethouder Rebecca Slijver
2. Toelichting op de energievisie	Jacob Klaas Star
3. Yn Petear mei:	Maaike Nynke Hellema / Helwa
	Marc de Jager / DVC
	Bob van Bijnen / Ekwadraat
4. Afsluiting	Wethouder Rebecca Slijver

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Stappen Energievisie

Door wie?

Friese Energie Tafel

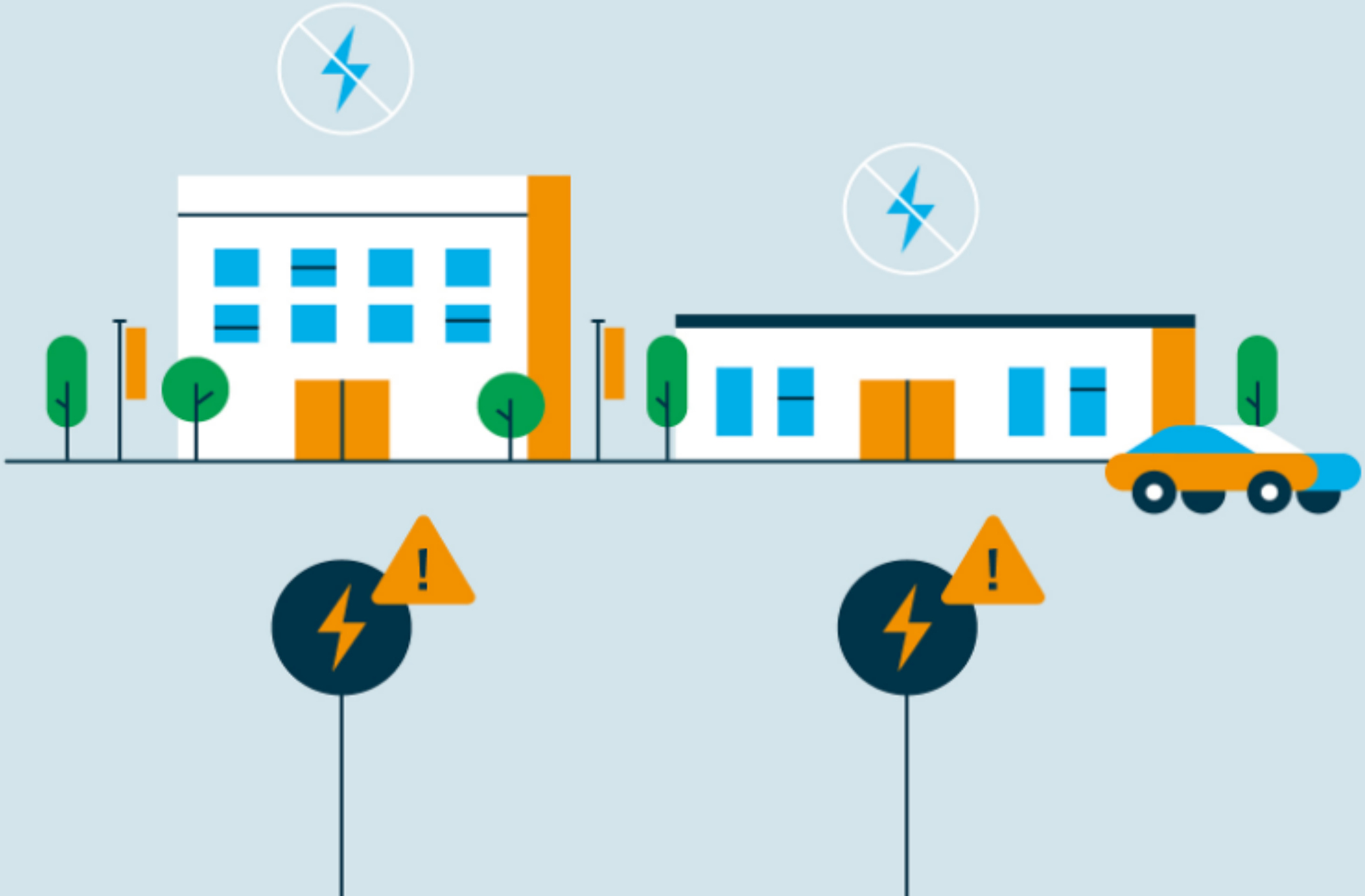
18 gemeenten

Provincie Fryslân

Wetterskip Fryslân

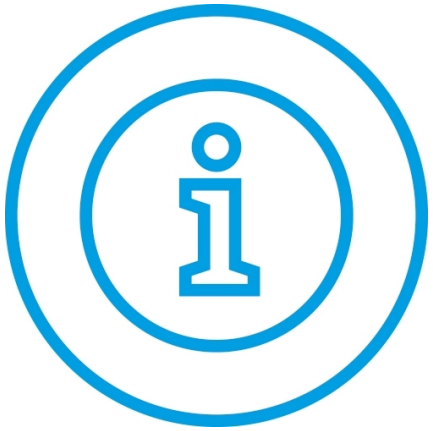
Friese Energie Alliantie

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

GEMEENTE NOARD EAST FRYS LÂN

Voorbereiding op Energievisie

- Startnotitie Energievisie (BO FET, 16 november ’23)
- Kennisdocument (BO FET, 4 oktober ‘23)
- Informatiebijeenkomst Friese energievisie (webinar FET, 26 maart ‘24)
- Regioanalyse ANNO-regio (raadsbrief 5 maart ‘24 en bijeenkomst IJsherberg 12 maart ‘24)
- Zienswijze Omgevingsverordening (Collegebesluit, 21 mei ‘24)
- Concept Energievisie (webinar FET, 30 mei '24)

GEMEENTE NOARD EAST FRYS LÂN

Concept Friese Energievisie

Regio Analyse

- Het toekomstig energieverbruik, moleculen en elektronen (gas en elektra), tot 2035 inzichtelijk.

- Prognoses en scenario’s van bv mobiliteit en e-laadpalen, woningbouwontwikkelingen en de elektrificatie van bedrijventerreinen.

- Extra onderstation is noodzakelijk! Anders na 2032 zelfde problematiek. Waar komt dit?

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Concept Friese Energievisie

Provincie:

- Concept Energievisie Friesland
- Provinciale Omgevingsvisie (POVI)

Gemeente:

- Netcongestie tot 2031 en vanaf 2032 opnieuw
- Masterplan Hallum (Omgevingsprogramma Hallum)
- Betterwird: 1 van de 7 pilots in Nederland

Bedrijven:

- Ontwikkelingen staan stil
- Werkgelegenheid staat onder druk

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Leidende principes Energievisie

1. Fryslân stimuleert energie voor en door de gemeenschap.

2. Fryslân zet maximaal in op energiebesparing. De beschikbaarheid van energie is niet altijd van-zelfsprekend.

3. Alle duurzame bronnen zijn nodig. Naast kleinschalige productie van energie, is ook grootschalige productie nodig.

4. Fryslân past opwek en opslag van duurzame energie zo goed mogelijk in, in het landschap en in het energie-systeem.

5. Fryslân versterkt de flexibiliteit van het energiesysteem.

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

1. Fryslân stimuleert energie voor en door gemeenschap

We willen een gemeente zijn die energie bespaart en opwekt uit duurzame bronnen, waarbij de opbrengsten van zowel energie áls het genot van de landschappelijke kernkwaliteiten te goede komt aan onze inwoners.

FERBÛN MEI DE MIENSKIP

Balans tussen de lusten, de lasten en de zeggenschap

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

2. Energiebesparing en beschikbaarheid

Energiebesparing: wat we niet verbruiken hoeft ook niet (lokaal) te worden opgewekt

Beschikbaarheid:

- Geen vanzelfsprekendheid
- Nieuwvestiging onder voorwaarden

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

3. Alle bronnen zijn nodig: klein en groot

- Duurzame warmte
  - Aquathermie: TEO & TEA = ook elektra nodig
- Biogas
  - Mono-mestvergisting
- Groene waterstof
  - Proceswarmte & zware mobiliteit
- Duurzame elektriciteit (zon en wind)
  - Groot- en kleinschalig
- Kernenergie niet in Fryslân
- Innovaties

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

4. In Fryslân past opwek en opslag in het landschap én het energiesysteem

- Maatwerk
- Vraag en aanbod bij elkaar
- Liever grootschalige opwek en opslag op een beperkt aantal plekken, dan overal verspreid door Fryslân

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

5. Fryslân versterkt de flexibiliteit

- Fryslân stimuleert opslag en overige flexibele maatregelen
- Fryslân stimuleert energiehubs

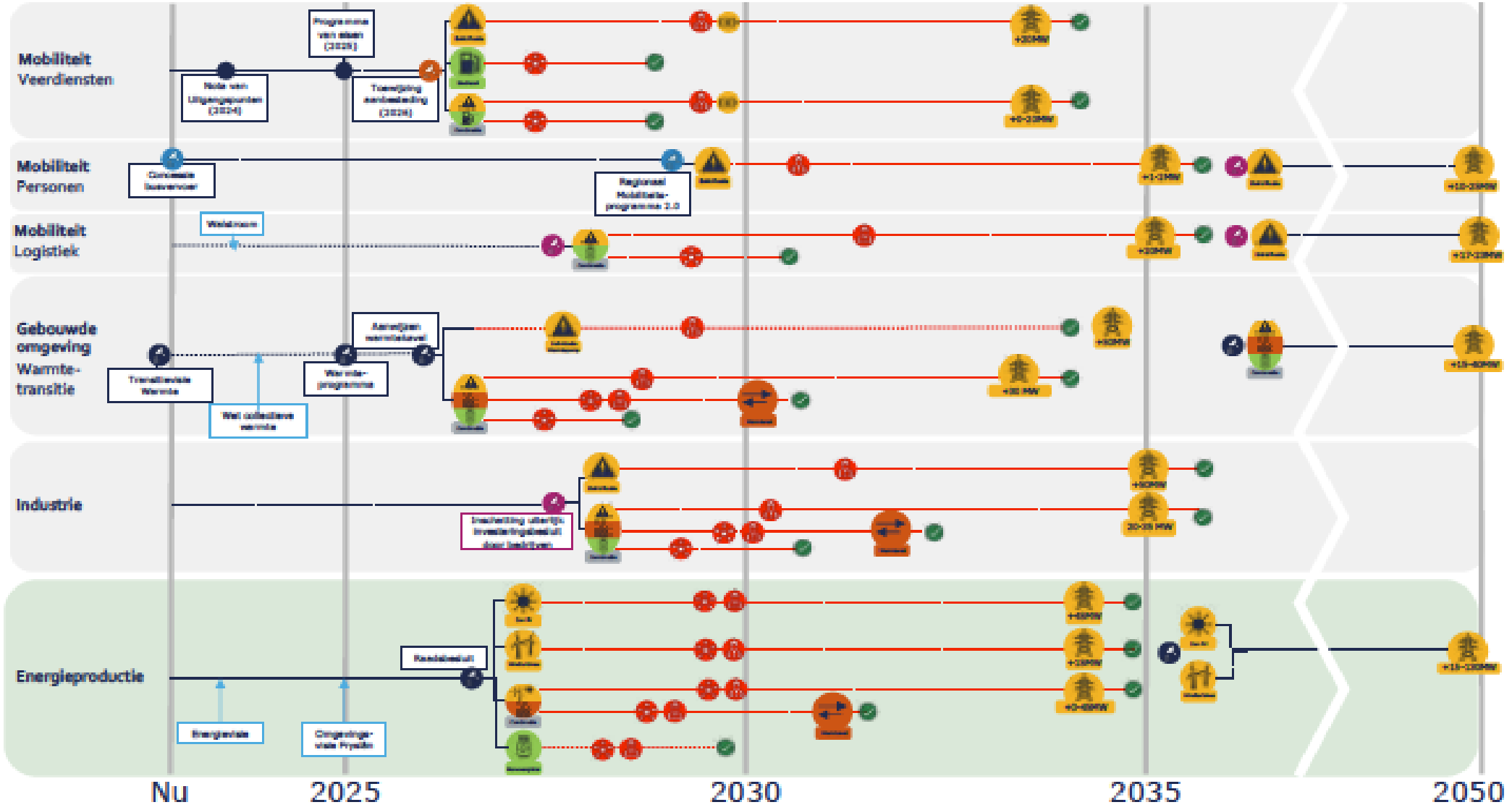
Smart Energy Hub Hallum

- Lokaal opwekken en direct gebruiken in een Smart Energy Hub
- Kan benodigd piekvermogen reduceren van 34 MW naar 21 MW
- Aansluiting op het net 15 MW
- Pas mogelijk na verzwaring van het net in 2026

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Ontwikkelpad Energievisie Noardeast-Fryslân

GEMEENTE NOARDEAST FRYSLÂN

Yn petear mei

Ondernemers:

- Maaike Nynke Hellema / Helwa, Hallum
- Marc de Jager / DVC, Dokkum

Expert:

- Bob van Bijnen / Themamanager Netcongestie Ekwadraat

Gespreksleider:

- Wilma Nabring

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Hoe zorgen we nu voor perspectief?

- Oplossing kortere termijn (10 – 15 jaar) die mogelijk ingrijpt op het landschap
- Ook langdurige oplossing nodig om de doelstelling van 2050 te halen
- Bedrijventerreinen: Smart Energy Hub (zon, wind, opslag). Zonder Smart Energy Hub geen toekomst bedrijven, geen woningbouw en een toename van de netwerkkosten voor iedereen
- Dorpen en wijken: wijkgerichte aanpak, zoals in Anjum, Hallum en Fûgellân

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Wie heeft de regie over onze regio?

- Omgevingsvisie / gemeente
- Omgevingsprogramma regio Dokkum / gemeente
- Omgevingsplannen Hallum en Betterwird / gemeente
- Regie pakken richting Provinciale Omgevingsvisie (POVI)

GEMEENTE NOARD EAST FRYS LÂN

Richting Debat

- Is de raad bereid onderscheid te maken tussen de bedrijventerreinen Hallum en Betterwird en de rest van de dorpen en wijken?
- Is de raad daarvoor bereid vooruit te lopen op de beleidsontwikkeling en bijvoorbeeld procedures parallel te laten lopen in plaats van volgordelijk?
- Is de raad bereid voor de tijdelijkheid maatregelen te treffen die ingrijpen op ons landschap om de leefbaarheid te behouden?
- Moet het college proactief deelnemen aan de ontwikkeling van de plannen waarbij de regierol gepaard gaat met de rol van aanjager en versneller?

Besluit

Concept Energievisie zet nog niets op slot, dus het college vraagt de raad hiervoor: geen wensen en bedenkingen in te dienen tegen de concept Energievisie

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Dogge jo mei oan de transysje?
Hawwe jo fragen?

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN